

Sygn. akt VII U 482/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: praktykant Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 października 2018 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 1 lutego 2018 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 482/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W., decyzją z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...) odmówił ubezpieczonej J. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego poprzez doliczenie praktycznej nauki zawodu w okresie od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego, zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 527.095,57 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 232,30 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 2.269,03 zł brutto. Odnośnie okresu praktycznej nauki zawodu w latach 1964-1967 organ rentowy wyjaśnił, że J. S. nie przedstawiła stosownego dokumentu potwierdzającego odbywanie takiej nauki, tj. umowy o naukę zawodu zawartej pomiędzy zakładem pracy, a uczniem lub zaświadczenia o zawarciu takiej umowy, świadectwa pracy lub innego dokumentu potwierdzającego faktyczny okres odbywania nauki, w związku z czym okres ten nie podlegał zaliczeniu do jej ogólnego stażu ubezpieczeniowego (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...).k. 34-35, tom III a.r.).

Ubezpieczona **J. S.** w dniu 14 marca 2018 r. złożyła odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...) wnosząc o jej zmianę poprzez zaliczenie do jej stażu pracy wskazanego okresu praktycznej nauki zawodu w latach 1964-1967. Uzasadniając swe stanowisko ubezpieczona wskazała, że w trakcie nauki w (...) Szkole Handlowej nr: 2 w O. odbywała praktyczną naukę w zawodzie sprzedawcy w określonych przez szkołę jednostkach handlu detalicznego, prowadzonych przez Gminną Spółdzielnię (...), za co otrzymywała ustalone w umowie wynagrodzenie. Podkreśliła, że nie jest w posiadaniu dokumentów, potwierdzających ww. okres ubezpieczenia, albowiem dokumenty te uległy zniszczeniu na skutek powodzi. W związku z powyższym, ubezpieczona J. S. zawnioskowała o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków w osobach jej bezpośrednich pracodawców na okoliczność odbywania praktycznej nauki zawodu w okresie od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. W konkluzji odwołania, ubezpieczona zwróciła się o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie na jej rzecz prawa do przeliczenia świadczenia emerytalnego poprzez doliczenie do jej stażu pracy praktycznej nauki zawodu w spornym okresie czasu (odwołanie z dnia 14 marca 2018 r. k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 9 kwietnia 2018 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając stanowisko organ rentowy powołał się na przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 powołanej ustawy, za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r., za które została opłacona składka na ubezpieczenia społeczne albo, za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Stosownie zaś do obowiązującego w kwestionowanym okresie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160), zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy jest obowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki młodocianego. Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie przedłożyła indywidualnej umowy zawartej pomiędzy zakładem pracy, a młodocianym stąd też okres praktycznej nauki zawodu nie mógł zostać zaliczony stażu emerytalnego ubezpieczonej J. S.. Mając na uwadze powyższe okoliczności, organ rentowy stwierdził, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu (odpowiedź na odwołanie z dnia 9 kwietnia 2018 r. k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona J. S., urodziła się w dniu (...) Decyzją z dnia 11 lutego 2011 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przyznał jej prawo do emerytury od dnia 1 września 2010 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 524.592,84 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 234,50 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 2.237,07 zł brutto.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu ubezpieczeniowego J. S. okresu od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. tj. okresu odbywania praktycznej nauki zawodu w jednostkach handlu detalicznego z uwagi na brak przedłożenia przez ubezpieczoną indywidualnej umowy zawartej pomiędzy zakładem pracy, a młodocianym zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia

15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (decyzja z dnia 11 lutego 2011 r., znak: ENP/6/045005173, k. 7-9, tom III a.r.).

Decyzją z dnia 6 kwietnia 2012 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przeliczył emeryturę ubezpieczonej z uwzględnieniem dodatkowego stażu pracy. Organ rentowy dodatkowo w stażu ubezpieczeniowym J. S. uwzględnił okres jej zatrudnienia w Zakładach Usługowych (...) S.A. z siedzibą w S. od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. Łącznie organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczoną 30 lat, 5 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 3 miesiące i 3 dni okresów nieskładkowych (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 kwietnia 2012 r., znak: (...), k. 11-13, zaświadczenia o zarobkach k. 22-25 tom III a.r., decyzja z dnia 4 kwietnia 2012 r., znak: (...) -2010 k. 55-57, tom I a.r.).

W dniu 3 stycznia 2018 r. ubezpieczona J. S. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o doliczenie do jej stażu ubezpieczeniowego okresu praktycznej nauki zawodu od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. W latach 1963-1967 ubezpieczona J. S. była uczennicą (...) Szkoły Handlowej nr: 2 w O. w zawodzie sprzedawcy. Nauka w tej szkole nie była związana z wykonywaniem pracy w oparciu o umowę o pracę (w ramach zatrudniania młodocianych) w zakładach pracy. Zajęcia praktyczne były prowadzone w jednostkach sprzedaży detalicznej na podstawie umów zawartych przez szkołę z konkretnymi zakładami pracy. W pierwszej klasie zajęcia praktyczne odbywały się przez dwa dni w tygodniu, tj. w poniedziałki i wtorki, natomiast od środy uczeń kontynuował naukę w szkole. W drugiej i trzeciej klasie zajęcia praktyczne odbywały się przez trzy dni w tygodniu, tj. w poniedziałki, wtorki i środy, natomiast od czwartku uczeń uczęszczał na zajęcia szkolne. Zdarzały się również sporadyczne sytuacje, że praktyki w sklepie odbywały się w soboty. Uczniowie na praktykach zaznajamiali się z praktyczną stroną handlu, a za odbywanie zajęć praktycznych otrzymywali wynagrodzenie, którego wysokość była każdorazowo określana w umowie wiążącej szkołę z konkretnym sklepem. W okresie pobierania praktycznej nauki zawodu w jednostkach sprzedaży detalicznej prowadzonych przez Gminną Spółdzielnię (...), ubezpieczona J. S. pobierała wynagrodzenie w kwocie 320,00 zł oraz stypendium w wysokości 490,00 zł. Ubezpieczona nie zawarła indywidualnej umowy o praktyczną naukę zawodu z zakładem pracy, w którym odbywała praktykę. Zakład pracy, w którym ubezpieczona odbywała praktyczną naukę zawodu został zlikwidowany, natomiast wszelka dokumentacja pracownicza przechowywana w archiwach uległa zniszczeniu wskutek powodzi (zeznania ubezpieczonej J. S. k. 28-29 a.s., podanie z dnia 29 listopada 2000 r., zaświadczenie z dnia 3 czerwca 2009 r. -nienumerowana dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych odwołującej, oświadczenie wnioskodawczyni k. 9, tom II a.r.).

Po ukończeniu nauki w szkole zawodowej, w okresie od dnia 17 kwietnia 1967 r. do dnia 20 stycznia 1977 r. ubezpieczona J. S. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Państwowym Huta (...) w W. na stanowisku brakarza wyrobów szklanych. Następnie w okresie od dnia 29 stycznia 1977 r. do dnia 30 czerwca 1993 r. świadczyła pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach inspektora, starszego inspektora i specjalisty ds. zatrudnienia w Żerańskiej Fabryce (...) w likwidacji z siedzibą w W.. W okresie od dnia 3 maja 1993 r. do dnia 31 lipca 1994 r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) z siedzibą w W. na stanowisku głównej księgowej w pełnym wymiarze czasu pracy, a w okresie od dnia 1 sierpnia 1994 r. do dnia 30 listopada 1998 r. wykonywała pracę na tożsamym stanowisku na rzecz firmy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w I.. W okresie od dnia 3 maja 1999 r. do dnia 31 lipca 1999 r. ubezpieczona pobierała świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 75% wynagrodzenia, a w okresie od dnia 10 września 1999 r. do dnia 29 marca 2009 r. była zarejestrowana w Urzędzie Pracy (...) W. w charakterze osoby bezrobotnej z prawem do pobierania zasiłku przedemerytalnego (świadcstwo pracy z dnia 16 września 1999 r. k. 7, świadcstwo pracy z dnia 30 czerwca 1993 r. k. 19, świadcstwo pracy z dnia 31 lipca 1994 r. k. 21, świadcstwo pracy z dnia 30 listopada 1998 r. k. 23, decyzja o przyznaniu świadczenia rehabilitacyjnego z dnia 13 lipca 1999 r. k. 25, zaświadczenie z dnia 5 marca 2004 r. k. 29, tom II a.r.).

Decyzją z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił ubezpieczonej J. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego poprzez doliczenie praktycznej nauki zawodu od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego

miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 527.095,57 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 232,30 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 2.269,03 zł brutto. Odnośnie okresu praktycznej nauki zawodu w latach 1964-1967 organ rentowy wyjaśnił, że J. S. nie przedstawiła stosownego dokumentu potwierdzającego odbywanie takiej nauki, tj. umowy o naukę zawodu zawartej pomiędzy zakładem pracy a uczniem lub zaświadczenia o zawarciu takiej umowy, świadectwa pracy lub innego dokumentu potwierdzającego faktyczny okres odbywania nauki w związku z czym okres ten nie podlegał zaliczeniu do jej ogólnego stażu ubezpieczeniowego (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 lutego 2018 r., znak: ENP/6/045005173, k. 34-35, tom III a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...), ubezpieczona J. S. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie. W treści odwołania, ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zaliczenie do jej stażu pracy wskazanego okresu praktycznej nauki zawodu w latach 1964-1967 (odwołanie z dnia 14 marca 2018 r. k. 3 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Za wiarygodne, Sąd Okręgowy uznał również zeznania odwołującej J. S. (k. 28-29 a.s.), jako że były one logiczne, spójne, a nadto korespondowały z materiałem rzeczowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 lutego 2018 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy odwołującej J. S. można doliczyć do stażu pracy okres pracy/ nauki zawodu w jednostkach sprzedaży detalicznej prowadzonych przez Gminną Spółdzielnię (...), w okresie od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270) przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, okresy: składkowe, o których mowa w art. 6 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Przepis art. 6 ust. 2 pkt 3 cytowanej ustawy stanowi natomiast, że za okresy składkowe uważa się również okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.

Podstawą zaliczenia okresów zatrudnienia młodocianego do okresów składkowych jest nawiązanie stosunku pracy (umowy o naukę zawodu lub w celu przygotowania zawodowego) pomiędzy młodocianym, a pracodawcą (por. wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 czerwca 2006 r., III AUa 250/05, z dnia 14 czerwca 2006 r., III AUa 457/05 i z dnia 14 czerwca 2006 r., III AUa 455/05), a zatem okresy zatrudniania młodocianych mogą być traktowane, jako okresy składkowe tylko w razie spełnienia warunków określonych w obowiązujących w tym czasie przepisach. Ugruntowany jest pogląd doktryny i judykatury, że dla wykazania, że dany okres stanowi okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. bezwzględnie wymaganym jest przedstawienie dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę i wymogu tego nie może zastąpić powoływanie się wyłącznie na okoliczność nauki w zasadniczej szkole zawodowej dla pracujących niezależnie od tego, że wśród wymienionych w świadectwie ukończenia

przez ubezpieczonego zasadniczej szkoły przedmiotów podano także praktyczną naukę zawodu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 marca 2013 r., III AUa 1362/12). W latach 1944-1974 obowiązujący system prawny przewidywał odrębność prawną uczniów szkół zawodowych wszystkich typów i szczebli, także w czasie odbywania praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy (na podstawie umów zawartych przez szkoły z zakładami pracy) oraz młodocianych pracowników zatrudnionych przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę zawartej pomiędzy młodocianymi pracownikami, a zakładem pracy, określającej wzajemne prawa i obowiązki stron.

Osoby, które uczęszczały do szkół zawodowych zarówno przed reorganizacją z 1951 r., jak i po niej były uczniami. Praktyczna nauka zawodu w tych szkołach odbywała się zarówno w warsztatach szkolnych, jak również w zakładach pracy. W tym ostatnim przypadku organizowana była na podstawie umowy zawieranej pomiędzy szkołą, a zakładem pracy, lecz uczniowie wykonujący prace w ramach praktyki nie byli pracownikami tych zakładów pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 1996r., II URN 2/96). Zasady zatrudniania młodocianych w celu nauki zawodu podlegały odrębnym regulacjom prawnym. Przepis art. 116 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym stanowił, że warunki odbywania nauki zawodu miały być w ciągu 4 tygodni po jej rozpoczęciu ustalone umową pisemną, której stronami byli: przemysłowiec (zakład pracy) i uczeń, a jeżeli był małoletni - jego ojciec lub opiekun, umową, w której jednym z obowiązkowych elementów było wyszczególnienie wzajemnych świadczeń. Przepis ten został uchylony dekretem z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 311 z późn. zm.). Wydane przez Radę Ministrów, na podstawie delegacji dekretowej, rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 1952 r., w sprawie warunków przyjmowania do pracy w celu przyuczenia do zawodu i późniejszego zatrudnienia młodocianych, którzy ukończyli 14 rok życia i nie przekroczyli 16 roku życia (Dz. U. Nr 21, poz. 135), uzależniało skuteczność przyjęcia do pracy w celu przyuczenia do zawodu od zawarcia pisemnej umowy pomiędzy zakładem pracy, a młodocianym (§5 ust. 1). Dekret ten w części dotyczącej nauki zawodu został uchylony ustawą z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczenia do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 z późn. zm.). Przepisy tej ustawy również wymagały formy pisemnej dla zawarcia wymienionej w jej tytule umowy pomiędzy zakładem pracy, a młodocianym pracownikiem. Ustawa ta obowiązywała do wejścia w życie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142 z późn. zm.).

W realiach rozpoznawanej sprawy, ubezpieczona J. S. nie przedłożyła żadnych dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę. Wskazała nadto, że takiej indywidualnej umowy o pracę nie posiada. Tym samym przyjąć należy, że w żaden sposób nie wykazała ona przed Sądem, że pracowała na podstawie takiej umowy. Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że w okresie od dnia 1 września 1964 r. do dnia 30 marca 1967 r. ubezpieczona uczęszczała do (...) Szkoły Handlowej nr: 2 w O.. Powyższa placówka oświatowa była szkołą przyzakładową, a praktyki zawodowe były w niej obowiązkowe i ukończenie szkoły było uzależnione od uczęszczania na te praktyki. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala jednak bezsprzecznie stwierdzić, że praktyki te odbywały się na podstawie indywidualnej umowy zawartej pomiędzy odwołującą, a zakładem pracy. W pierwszej kolejności, Sąd zwrócił uwagę na fakt, że odwołująca w kolejno składanych pismach procesowych, niejako utożsamiała wykonywanie pracy z odbywaniem praktyk zawodowych, co, choć jest zrozumiałe ze względu na charakter przedmiotów nauczania w zasadniczych szkołach zawodowych, to jednak utrudnia ostateczną ocenę tego, czy odwołująca w spornym okresie pracowała w ramach zatrudnienia w konkretnym zakładzie pracy, czy też odbywała praktyki zawodowe. Co prawda odwołująca wskazywała na okoliczność otrzymywania wynagrodzenia za pracę, jednakże nie zostało wyjaśnione, czy wynagrodzenie to wynikało z praktyk zawodowych odbywających się w ramach pobierania nauki w zasadniczej szkole zawodowej, w szczególności nauki praktycznej, czy też w związku z wykonywaniem pracy w ramach umów indywidualnych z uczniami. Podobnie odwołująca wskazywała na fakt wykonywania pracy przez 8 godzin dziennie przez co najmniej 3 dni w tygodniu (w drugiej i trzeciej klasie), jednakże, mając na uwadze okoliczność, że praktyki te mogły odbywać się w różnych jednostkach sprzedaży detalicznej, to nie sposób ustalić jest jaki dokładnie był rozkład czasu pracy w zależności od poszczególnych zakładów pracy, w których odwołująca pracowała (praktykowała).

W oparciu o treść powyższych przepisów oraz okoliczności sprawy, mając na uwadze w szczególności fakt wskazany odwołującą, zgodnie z którą dokumentacja, potwierdzająca sporny okres ubezpieczenia uległa zniszczeniu, uwaga Sądu skupiła się na innych okolicznościach wynikających z dowodów zgromadzonych w sprawie, które potencjalnie mogły stanowić podstawę do ustaleń w zakresie realnej podstawy wykonywania przez ubezpieczoną praktycznej nauki zawodu w ramach zatrudniania osób młodocianych w zakładach pracy. Sąd Okręgowy miał jednak na uwadze, że w toku postępowania, odwołująca, jak sama przyznała w swoich zeznaniach, nie pamiętała, czy zawarła indywidualną umowę o naukę zawodu. Ubezpieczona nie przedłożyła ani umowy o naukę zawodu, ani też zaświadczenia zakładu pracy potwierdzającego zawarcie takiej umowy, a także nie wskazała żadnych innych dowodów potwierdzających jej stanowisko w sprawie. Ubezpieczona nie przedstawiła żadnej dokumentacji, która mogłaby potwierdzić jej stanowisko, że w latach 1964-1967 świadczyła, pracę w ramach praktycznej nauki zawodu, odbywania wstępnego stażu pracy, czy też w ramach przyuczenia do określonej pracy. Jak już zostało wskazane, ubezpieczona przede wszystkim nie dysponowała indywidualną umową o praktyczną naukę zawodu, natomiast brak takiej umowy nie pozwala na uznanie, że okres ten może być zaliczony do ogólnego stażu pracy. Zaoferowany przez J. S. materiał dowodowy nie świadczy o tym, aby pomiędzy nią, a zakładem pracy, w którym pracowała w czasie nauki w szkole zawodowej była zawarta indywidualna umowa o naukę zawodu, co z kolei ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Same jedynie twierdzenia ubezpieczonej, która wskazywała, że taka umowa ją obowiązywała, okazały się niewystarczające dla dokonania odmiennej oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Okoliczność zawarcia takiej umowy nie wynika także z pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Dowody przedstawione przez odwołującą m.in. w postaci zaświadczenia z dnia 3 czerwca 2009 r. nie pozwalają ustalić, aby z uczniami zasadniczej szkoły zawodowej, do której uczęszczała odwołująca zawierano indywidualne umowy o praktyczną naukę zawodu. Jednocześnie ubezpieczona nie załączyła świadectwa ukończenia szkoły zawodowej, w którym znajdowałaby się stosowna adnotacja w tym przedmiocie. Z zaoferowanego przez ubezpieczoną materiału dowodowego nie wynika nawet, jakiego rodzaju umowę podpisywała ze szkołą. W ocenie Sądu Okręgowego z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w spornym okresie czasu odwołująca nie posiadała statusu pracownika, nawet jeżeli odbywała w konkretnej jednostce sprzedaży detalicznej część nauki w postaci zajęć praktycznych. Powyższego nie należy mylić z sytuacją, w której uczeń odbywał w zakładzie zajęcia praktyczne w ramach nauki w szkole zawodowej. Taka praktyka wynikała bowiem z procesu kształcenia uczniów zawodu objętych jedynie administracyjno-prawnym stosunkiem pomiędzy uczniem, a szkołą. Nie miała ona natomiast podstawy w stosunku pracy i w związku z tym, nie może stanowić okresu zatrudnienia i nie podlega wliczeniu do stażu ubezpieczeniowego. Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego, że status prawny ucznia, który odbywał zajęcia praktyczne w ramach umowy o naukę w przykładowej szkole nie pozwala na uznanie okresu tej nauki za składkowy okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 01 stycznia 1975 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1999 r., II UKN 462/98 oraz z dnia 23 kwietnia 1999 r., II UKN 593/98).

W świetle powyższego uznać zatem należało, że w omawianym okresie czasu odwołująca nie posiadała statusu pracownika. Tym samym nie ma podstaw do zwiększenia ilości okresów składkowych, zatem prawidłowa jest decyzja organu rentowego, odmawiająca przeliczenia świadczenia emerytalnego w oparciu o treść 26 w związku z art. 174 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy, na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w sentencji wyroku.

Zarządzenie: Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć odwołującej.